

Verlag gesprekken over de synodale Kerk in de RK Federatie Vlietstreek

De gesprekken op 26 en 27 februari met bijna vijftig deelnemers zijn goed en in een goede sfeer verlopen. Ze werden als prettig en spiritueel ervaren. Vrijwel allen zijn blij met het geloof en de Kerk; het geeft kracht en rust. Velen voelen zich vooral betrokken bij de lokale gemeenschap. Ook wordt de universaliteit van de r.-k. Kerk echt ervaren. Waar het omgaat is erbij horen, Hem achterna, samen, liefde als hoofdlijn, omzien naar elkaar, enthousiast zijn. De zelfgerichtheid, de onverschilligheid en de oppervlakkigheid van de huidige cultuur wordt als negatief ervaren.

1. Vieren

Men ervaart de liturgie als belangrijk bij het nemen van belangrijke levensbeslissingen; het inspireert mensen. De horizontale verbinding met elkaar en ook de verticale verbinding met God geven steun. Je verbinden met God, met Christus. Hemel en aarde met elkaar verbinden. De dankbaarheid gestalte geven. Met al je zintuigen word je in het mysterie getrokken. Schoonheid tilt je op, brengt je bij het mysterie.

Vieren is een feest: samen Volk van God zijn en gemeenschap vieren. Het geeft je vertrouwen en biedt je een thuis. Deelname maakt medeverantwoordelijk. Mensen hebben behoefte aan houvast en zoeken naar vormen en naar rituelen. De lezingen en de verkondiging zijn een missie voor het handelen in de wereld geven betekenis aan het leven en leiden tot zelfreflectie. Het belang van een gedegen verkondiging, authentiek en midden in de wereld. Hoe wordt de boodschap concreet in ons leven. Zij vraagt om verwerking door bijvoorbeeld een gesprek over de lezingen en over de preek.

Liturgie wordt teveel als theater ervaren en weinig als doorleefd. Maak de liturgie minder ritualistisch met meer ruimte voor spontaan gebed, minder afstandelijk en onpersoonlijk. Niet alle vieringen hoeven Eucharistie te zijn. Zorg ook voor laagdrempelige vieringen met ook mogelijkheden voor leken als voorganger. Deelname aan de liturgie vraagt toegankelijke en verstaanbare vormen en taal. Dit geldt in het bijzonder voor kinderen en jongeren. Latijn is mooi, maar onbegrijpelijk. Bevorder het gevoel van samen bidden, vieren en zingen. Mensen moeten zich ervan bewust zijn wat ze doen en zeggen. Wat is de betekenis en de inhoud van de woorden en de rituelen. Dat geldt ook voor lectoren, misdienaars en acolieten. Meer persoonlijke benadering van nieuwkomers. Meer uitleg van de Bijbelverhalen, de context van de lezingen. Niet alleen de Mis is heilig: wij zijn elkaars sacrament, bemiddeling met de Heilige. God werkt door mensen; we zijn een priesterlijk volk. Dialoog met God vindt ook plaats in de dialoog tussen mensen.

2. Medeverantwoordelijk voor missie

Mensen hebben moeite met radicale en bestendige keuzes. Ze hebben bindingsangst en gaan slechts lichte kortstondige verbindingen aan. Mensen laten zich de wet niet voorschrijven.

Ga in gesprek met mensen. Wees vrijwilliger in de maatschappij. Breng de boodschap kalm, rustig, zelfverzekerd en met lef. Geen angst, maar zelfvertrouwen. Wees niet bang voor de media, probeer ze te begrijpen. Luister naar de mensen. Laat zien wat je te bieden hebt. Spreek vanuit je kernwaarden in plaats van normen te verkondigen. Spreek niet veroordelend en niet vanuit het eigen gelijk. Ga in gesprek: wat is de realiteit en de behoefte van de samenleving. Spreek de taal van de ontvangers. Wees eenvoudig. Blijf niet aandringen. Opeens kan er een ontmoeting zijn. Het gaat om het voorleven van het geloof en het intermenselijke contact.

Binnen de parochies kringen vormen. Wat kunnen small Christian communities en nieuwe bewegingen betekenen. Hoe zorg je voor samenwerking van parochies. Aanwezigheid van de bisschop in parochies is belangrijk om te zien wat daar leeft. Kijk hoe andere kerkgemeenschappen op zoek zijn naar nieuwe wegen. Méér oecumenische samenwerking bijvoorbeeld in de diaconie. Heb geduld, vertrouwen en hoop, geef de moed niet op. Kom vanuit die houding in actie.

3. Dialoog in Kerk en samenleving

Meer werken aan saamhorigheid en aansluiting zoeken met andere groepen zoals niet gelovigen, protestanten, moslims door bijvoorbeeld gezamenlijke acties op te zetten en daarbij anderen in hun waarde laten en goed naar hen te luisteren. Werk aan de totstandkoming van één christelijke Kerk met ruimte voor verschillen. Zorg voor de dialoog tussen de verschillende generaties. Geven we voldoende antwoord op wat er op straat gebeurt? Hoe kan de boodschap binnen de huidige cultuur beter worden overgebracht? De Kerk moet meer invloed hebben op de samenleving.

De Kerk heeft een grote morele kracht. Er is een volgorde van morele waarden. Op de eerste plaats staat de Blijde Boodschap. Laat een tegengeluid horen tegen het individualisme. Efficiëntie en nut zijn voor de Kerk geen maatstaf. Verantwoordelijk willen zijn en commitment aangaan. Keuzes durven maken. Welstand is niet hetzelfde als welzijn. Aandacht voor de generaties na ons. Meer aanwezigheid van de Kerk in de maatschappij: kennisnemen van wat er leeft en daarop reageren zonder deel te nemen aan de macht. Probeer de wereld een beetje mooier te maken en de mensen om je heen vreugde te brengen. De Kerk kan ook in deze tijd een morele gids zijn door haar waarden uit te dragen en jongeren te begeleiden als het om morele zaken gaat. De gezinnen moeten bewust zijn van hun rol in de Kerk en in de maatschappij. De Kerk staat niet alleen voor sociaal handelen. Zij leidt ook naar het mysterie. Kerk is ook Eucharistie.

Diversen

De geloofsleer is een moeilijk geheel. De ethische regels (met name de visie op seksualiteit) zijn te rigoreus en hard, te weinig pastoraal; dat doet pijn. Geef ruimte. Sommige regels zijn dringend aan herziening toe. Het probleem is niet zozeer de spiritualiteit en liturgie maar de 'marketing' ervan. Kortom een betere promotie van de r.-k. Kerk. Hoe bereiken we dat?

Veel aandacht wordt er ook gevraagd voor gezinnen, kinderen en jongeren. Hoe kunnen we hen begeleiden en steun bieden gedurende het hele traject tot volwassenwording? Hoe kunnen zij actief deelnemen aan de gemeenschap? Wat zijn hun vragen en belevingswereld. Zorg voor trajecten van catechese en geloofsopvoeding. Je moet naar de jongeren toe om ze te ontmoeten. Over het geloof praten moet meer worden gevoed: meer catechese en verdieping. Het gaat om de persoonlijke benadering. Wees aanwezig waar de mensen zijn. Hoe kunnen we mensen binden. Waar liggen hun interesses. Hoe heb je aandacht voor anderen. Hoe ontmoet je elkaar. Roep de jongeren van de parochie bij elkaar om over de toekomst na te denken. Vaker dergelijke bijeenkomsten organiseren rond een thema en samen eten.

Jongeren worden afgeschrikt door leerstelligheid en te ritualistische liturgie. We moeten kijken naar wat de mensen nodig hebben, niet naar wat wij hen willen geven. De houding van de hiërarchie wordt als arrogant ervaren in plaats van als luisterend. Bescheidenheid is een belangrijke deugd. Vrouwen moeten als gelijkwaardige mensen gezien worden, een duidelijke en belangrijke rol binnen de Kerk kunnen vervullen en mogelijk priester kunnen worden.

De Kerk mag geen mensen buitensluiten vanwege gender, seksuele voorkeur of levensstaat, zoals gescheiden. Ruimte bieden aan allen die God zoeken. Parochies moeten geen gesloten gemeenschappen zijn. De Kerk als veldhospitaal, als herberg. De Kerk moet een plaats zijn voor velen, een plaats waar je elkaar tegenkomt en ontmoet. Verschillende culturen vragen om ruimte. Bisschoppen moeten ruimte kunnen geven aan een eigen doorleefd geloof binnen de lokale situatie. Eenheid in verscheidenheid. Eenzaamheid van priesters verzachten door vrijwillig celibaat.

Personen die zich graag willen inzetten voor de parochie een kans bieden dit te doen. Rekening houden met denkers en doeners bij eenieder die zich inzet voor de parochie, iedereen een goede plek geven naar vermogen. Daarbij inzetten op groepen die minder betrokken zijn zoals alleenstaanden en armen.